

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
na slávnostnej recepcii pri príležitosti vzniku
Československej republiky**

Bratislava, 28. 10. 2025

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,

Vážený pán veľvyslanec Českej republiky,

Vážené pani poslankyne, páni poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,

Excelencie,

Dámy a páni,

d'akujem Vám za pozvanie na dnešnú recepciu venovanú vzniku Československej republiky 28. októbra 1918. Pripomíname si tak 107 rokov od tohto kľúčového dejinného okamihu. V skutočnosti ale treba povedať, že priateľstvo medzi našimi národmi trvá oveľa oveľa dlhšie. A verím, že sa bude rozvíjať tak ako doteraz.

Keď sa na troskách zanikajúcej monarchie zrodil nový štátny útvar Čechov a Slovákov, bol to výsledok nielen racionálnej politickej či mocenskej úvahy, ale nepochybne tomuto kroku napomohli aj prirodzené a dlhodobé väzby medzi nami.

Boli to práve naši velikáni Tomáš Garrigue Masaryk a generál Milan Rastislav Štefánik, ktorí stáli na čele obrovského politického i vojenského úsilia smerujúceho k nášmu osamostatneniu. Slováci a Česi bok po boku bojovali v Československých légiách. Ich odhodlanie presvedčilo medzinárodné spoločenstvo o obrovskej vôli vytvoriť svoj vlastný štát. Vyspelú demokratickú republiku, v ktorej Slováci získali prvý raz postavenie štátotvorného národa. Preto vnímame 28. október ako významný míľnik na ceste k naplneniu našich národno-emancipačných ambícií.

Vzájomná blízkosť pomohla Čechom a Slovákom prekonať aj ďalšie nepriaznivé historické obdobia. Druhú svetovú vojnu, kedy sa oba naše národy zapojili do odboja proti fašizmu.

Spoločne sme sa nadýchli slobody v novembri '89. A hoci sme využili historickú šancu budovať svoju štátnosť v samostatných republikách, aj naďalej sme jeden druhého podporovali pri návrate do Európy, pri vstupe do Európskej únie aj do Severoatlantickej aliancie.

Medzinárodné inštitúcie dnes vytvárajú priaznivý rámec pre naše vzájomné vzťahy. Patríme do európskeho priestoru a to nám umožňuje využívať všetky jeho výhody – cestovanie bez hraníc a obmedzení. Možnosť študovať, pracovať či podnikáť v jednej

alebo druhej krajine. A našu bezpečnosť chráni členstvo v spoločnom systéme kolektívnej obrany. Napriek tomu všetkému je za našim historickým príbehom niečo viac, než spoločný záujem, či výhodné partnerstvo alebo spojenectvo.

Som presvedčený, že našou najväčšou hodnotou a devízou je fakt, že si rozumieme. Nielen jazykovo, ale aj kultúrne a historicky. Nepotrebuje tlmočníkov. Nepotrebovali ich ani naši starí otcovia v légiách či v protifašistickom odboji. Poznáme navzájom svoje dejiny, svoju kultúru, svoje umelecké diela. Máme radi české filmy a české divadlo, českú hudbu a rovnako to platí aj naopak. Viažu nás k sebe rodinné putá.

Je preto úlohou nás, verejných činiteľov na oboch brehoch Moravy, kultivovať toto porozumenie a prispievať k nemu. Prepojenie Čechov a Slovákov – a aj jeho stálosť a trvácnosť – nás však tiež zaväzuje, aby sme ho rešpektovali. Aby tomu zodpovedala aj naša komunikácia a náš prístup k problémom. Aby sme spolu hľadali riešenia a usilovali sa o dohodu aj pokiaľ sa naše názory odlišujú.

Spolupráca sa nám neraz osvedčila, keď sme dokázali presadiť svoje stanoviská aj v medzinárodnom prostredí. Verím, že sa k nej vrátíme aj vo formáte Vyšehradskej štvorky, ktorá má takisto veľký význam pri obhajobe našich spoločných záujmov v rámci Európskej únie. Túto spoluprácu treba posilňovať a naďalej rozvíjať. Česko-slovenské porozumenie je z globálneho hľadiska naozaj jedinečné. Podobných príkladov nie je na svete veľa. Budujme a posilňujme ho tak, ako to robia celkom spontánne obyvatelia oboch našich republík vo svojom každodennom živote.

Dnešný sviatok a dnešné výročie vzniku Československa je ideálnou príležitosťou si to pripomenúť. Nech žije Slovenská republika, nech žije naša priateľská a bratská Česká republika.

Ďakujem veľmi pekne.